

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 15 augusti 1940 kl. 3 e. m.

Utlåtande angående fortsatt giltighet av gällande förskottsstat för försvarsväsendet m. m.

(1:a avd.)

I en den 1 augusti 1940 dagtecknad proposition (nr 10) har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att förklara, att den av Kungl. Maj:t den 21 juni 1940 med stöd av riksdagens beslut angående beredskapsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41 fastställda förskottsstaten skall äga fortsatt giltighet i oförändrad utformning.

I anledning av propositionen nr 295 till årets lagtima riksdag godkände riksdagen (skrivelse nr 442) ett vid propositionen fogat förslag till beredskapsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41. I samband därmed bemyndigade riksdagen Kungl. Maj:t att med iakttagande av vad i skrivelsen anförts fastställa beredskapsstaten eller viss del därav att lända till efterrättelse såsom förskottsstat samt att ställa å förskottsstaten uppförda anslag till vederbörande myndigheters förfogande. I skrivelsen uttalades tillika, att riksdagen för sin del ville lämna Kungl. Maj:t bemyndigande att omedelbart fastställa beredskapsstaten att såsom förskottsstat lända till efterrättelse från och med ingången av det nya budgetår för vilket den vore avsedd.

Efter att hava erinrat om att Kungl. Maj:t genom beslut den 21 juni 1940 fastställt den av riksdagen sålunda godkända beredskapsstaten att från och med den 1 juli 1940 lända till efterrättelse såsom förskottsstat och ställt anslagen till vederbörande myndigheters förfogande att disponeras för därmed avsedda ändamål i enlighet med Kungl. Maj:ts särskilda beslut har departementschefen i förenämnda proposition nr 10 framhållit i huvudsak följande. I de fall då Kungl. Maj:t före den 1 juli 1940 funnit anledning att i avseende å förskottsanslag å den nya förskottsstaten meddela dispositionsbeslut, som kunnat förutses nödvändiggöra utbetalningar redan före ut-

gången av budgetåret 1939/40, hade besluten utformats så, att vederbörande myndighet anbefallts att bestrida förekommande utgifter av under händer varande medel och att ersätta förskotten från angivet anslag å förskottsstaten för budgetåret 1940/41. För reglering av de med stöd av förskottsstaten beslutade medelsdispositionerna hade i propositionen nr 1 till årets urtima riksdag äskats täckningsanslag enligt i propositionen utvecklade principer. Vissa beslut komma emellertid att föranleda fortsatt belastning av förskottsanslagen för olika med krisen sammanhängande ändamål. I rådande läge vore därjämte att förutse, att även nytillkommande utgiftsbehov skulle göra en förlängning av förskottsstatens giltighetstid påkallad.

I anslutning härtill har departementschefen vidare framhållit, att anledning för närvarande icke syntes föreligga att vidtaga ändring i den utformning av förskottsstaten, som denna erhållit genom Kungl. Maj:ts beslut den 21 juni 1940. Fråga kunde dock senare uppkomma om förskjutning av anslagsgränserna eller om upphävande av gällande begränsning av dispositionsrätten till vissa anslag.

Utskottet.

Den av Kungl. Maj:t i föreliggande proposition gjorda framställningen i avseende å fortsatt giltighet av den för budgetåret 1940/41 fastställda förskottsstaten finner sig utskottet böra tillstyrka. Denna förskottsstat, som av Kungl. Maj:t den 21 juni 1940 fastställts till efterrättelse från och med ingången av budgetåret 1940/41, ansluter sig helt till den av årets lagtima riksdag godkända beredskapsstaten för försvarsväsendet m. m. Kungl. Maj:ts framställning föranleder i övrigt icke till annat uttalande från utskottets sida än att utskottet vill understryka vikten av att till riksdagens vederbörande utskott fortlöpande och utan annat uppskov än som av rådande förhållanden nödvändigtvis påkallas lämnas de av lagtima riksdagen begärda uppgifterna beträffande meddelade dispositionsbeslut och å förskottsstaten gjorda utgifter (jfr propositionerna nr 38 och 295 samt riksdagens skrivelser nr 168 och 442).

Såsom tilläggsanslag för budgetåret 1940/41 kommer utskottet framdeles att upptaga vissa tidigare å förskottsstat bestridda utgifter, beträffande vilka täckning kan redan vid den urtima riksdagen beslutas. Likaledes kommer utskottet att upptaga såsom tilläggsanslag kostnader för ändamål, som böra vid samma riksdag direkt tillgodoses. Härigenom torde en avlastning av förskottsstaten komma att ske.

De av pågående urtima riksdag beslutade tilläggsanslagen hava ansetts böra anvisas å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41.

Utskottet hemställer,

att riksdagen ville förklara, att den av Kungl. Maj:t den 21 juni 1940 med stöd av riksdagens beslut angående beredskapsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret

1940/41 fastställda förskottsstaten skall äga fortsatt giltighet i oförändrad utformning.

Stockholm den 15 augusti 1940.

På andra särskilda utskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Nilsson* i Malmö, *Tjällgren*, *Gabrielsson*, *von Stockenström*, *Ström* i Lidköping, *Heiding*, *Berling*, *Alfred Andersson*, *Ekströmer* och *Boman*; samt

från andra kammaren: herrar *Svensson* i Grönvik, *Jansson* i Falun, *Törnkvist*, *Skoglund*, *Eriksson* i Stockholm, *Jonsson* i Eskilstuna, *Åqvist*, *Persson* i Falla, *Andersson* i Tungelsta, *Andersson* i Falkenberg, *Närlinge* och *Ericsson* i Sörsjön.
